

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Донбаська державна машинобудівна академія
Освітня програма	3171 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

02.12.2020 р.

Справа № 1125/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 15 "Автоматизація та приладобудування" у складі:

Олександр Филипенко – головуючий,
Вадим Остапчук,
Гордієнко Тетяна Богданівна,
Древецький Володимир Володимирович,
Емір Азнакаєв,
Максимов Максим Віталійович,
Моркун Наталя Володимирівна,
Островський Ігор Петрович,
Риженко Євген Сергійович,
Роман Зайцев,

за участі запрошених осіб:

Ковальов Віктор Дмитрович. Клименко Г.П., завідувач кафедри – представник ЗВО,
Разживін Олексій Валерійович – гарант ОП,
Бісікало Олег Володимирович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Донбаська державна машинобудівна академія
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	3171
Назва ОП	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Галузь знань	15 Автоматизація та приладобудування
Спеціальність	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Відповідно до звіту ЕГ, при розробці ОПП (затверджена 28.05.2020 р.) були враховані пропозиції стейкхолдерів, зокрема, пропозицію від ТОВ «Шнейдер Електрик Україна», щодо здобуття у здобувачів ОПП навичок проектування і експлуатації автоматизованих електроприводів, враховано у змісті дисципліни ВК-9 «Електропривод та автоматизація загальнопромислових механізмів». Варто зазначити, що відгук на ОПП надано 23.09.2020 р. після затвердження діючої ОПП, а попередня версія ОПП включала ОК-7 «Електропривод загальнопромислових механізмів» в циклі обов'язкових дисциплін. Відповідно до звіту ЕГ, заступник головного конструктора «НКМЗ-Автоматика» Філіпов П.О. за результатами захисту ОКР «Магістр» у 2018/19 та 2019/20 н.р., запропонував передбачити в ОПП дисципліни з вивчення CAD-CAM систем та вивчення мережевих технологій при побудові розподілених у просторі АСК – пропозицію враховано шляхом введення до ОПП вибіркової дисципліни ВК-15 «CAD/CAM системи» та ВК-6 «Аналіз, синтез та оптимізація інформаційних мереж». Але аналіз ОПП 2018-2019 н.р. показав, що вона містила ВК-10 «CAD/CAM системи» та ВК-12 «Синтез і оптимізація інформаційних мереж». Відповідно до звіту ЕГ, здобувачі ОПП у березні 2020 р. звернулися до гаранта Разживіна О.В. з проханням забезпечити поглиблене вивчення методики побудови частотного приводу та особливостей сучасних програмувальних логічних контролерів (ПЛК) – пропозицію враховано у змісті дисципліни ОК-9 «Цифрові системи керування та обробки інформації». Проте, відповідно до ОПП та відомостей самооцінювання 2019 р., у березні 2020 р. головою робочої групи та гарантом ще був Тулупенко В.М. Відповідно до пункту 8.1 звіту ЕГ, гаранта ОП, згідно зауважень попередньої акредитації, було змінено Наказом ректора №94 від 28 вересня 2020 р. Відповідно до відомостей самооцінювання 2019 р., Разживін О.В. взагалі не викладав на даній ОПП, а цю дисципліну викладав Сердюк О.О.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Згідно із Постановою КМУ від 25.06.2020 №519 магістерський рівень відповідає 7 рівню НРК, а в затвердженому проекті ОПП зазначено відповідність 8-му рівню НРК України.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Аналізувалася ОП, що наведена у відомостях СО. Структура ОПП 2020 р. в частині ПК має необґрунтований та непояснений поділ на «спільні спеціальні компетентності» та «додаткові спеціальні...». Перелік ПРН поділено на 2 блоки «за загальними та спеціальними...» - ПРН1 - ПРН10 та «за додатковими спеціальними...» ПРН11 – ПРН20. Перелік ПРН в повному обсязі!!! повторює відповідні СК1 - СК10 та СК11 - СК20, змінено лише «Здатність...» на «Вміти...», тобто - СК1 «Здатність застосовувати знання з фундаментальних...», ПРН 1 – «Вміти застосовувати знання з фундаментальних...». Одним із основних зауважень, що було зроблено під час попередньої акредитації, було перегляд ПК та ПРН для уточнення та виключення дублювання, перегляд матриць. Але оновлена ОПП 2020 р. містить багато неусунених помилок, наприклад: СК6 (фахова!) «Здатність спілкуватися, направляти і керувати людськими ресурсами при здійсненні професійної та педагогічної діяльності» забезпечується одночасно всіма ОК, при цьому відповідний ПРН 6 «Вміти спілкуватися, направляти...» забезпечується ОК1, ОК3, ВК2. ЗК9 (загальна!) «Здатність розробляти та управляти проектами» забезпечена лише вибірковими ВК5 «Оцінка ефективності проектних рішень» та ВК11 «Монтаж, обслуговування і ремонт систем керування» (не відповідає предметній області). СК7 «Здатність розуміти і пов'язувати функціональні та економічні концепції в процесі прийняття рішень при розробці та управлінні проектами», дублює зазначену ЗК9, відповідно до матриці, забезпечена нормативною ОК10 «Науково-дослідна практика» та вибірковими ВК5 та ВК6 «Аналіз, синтез та оптимізація інформаційних мереж». СК11 «Здатність застосовувати методи контролю якості при дослідженні та експлуатації автоматизованих систем керування» також забезпечена нормативною ОК10 «НДП». СК12 «Здатність організовувати монтажні, налагоджувальні та ремонтні роботи автоматизованих систем керування для забезпечення їх надійної експлуатації», окрім ОК10, забезпечує ОК4 «Охорона праці в галузі та цивільний захист». Оскільки, було розроблено проект ОП, який було оприлюднено під час акредитаційної експертизи, ГЕР переглянула ЗАТВЕРДЖЕНИЙ проект ОПП. До загальних ЗК1-ЗК4 та спеціальних СК1-СК8, визначених стандартом, додано ще ЗК5-ЗК11 та СК9-СК18 з попередньої версії ОП. Однак це призвело до дублювання. Наприклад, СК9. «Здатність ефективно використовувати усну та письмову іноземну та рідну мови як форму комунікації на професійному...», входить до визначеної стандартом освіти ЗК4 «Здатність працювати в міжнародному контексті»; СК10 «Здатність представляти та обґрунтовувати отримані результати роботи або досліджень», входить до ЗК1 «Здатність проведення досліджень на відповідному рівні» та інші. Формулювання ПРН має ту саму помилку, що і попередня версія, наприклад РН20 «Вміти представляти та обґрунтовувати отримані результати роботи або досліджень» (СК10). Ці помилки несуть системний характер та свідчать, що ГЗ ОП не дотримується методичних рекомендацій та стандартів в процесі розробки ОП.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Вибіркові компоненти ОПП циклу загальної підготовки містять 5 дисциплін, 3 з них більше відносяться до професійних (ВК1 «Автоматизація процесів з використанням нанотехнологій», ВК4 «Основи теорії керування якістю технологічних систем», ВК5 «Оцінка ефективності проектних рішень»). Як обґрунтування цього критерію, ЕГ навила інформацію «Роботодавці приймають безпосередню участь в оновленні окремих освітніх компонентів, так і ОП в цілому, що було встановлено під час інтерв'ювання цієї групи стейкхолдерів. Так, за пропозицією роботодавців, у план 2019 року в якості варіативної складової було додано ОК CAD/CAM системи (http://www.dgma.dn.ua/docs/kafedry/avp/pop/%D0%9B%D0%B8%D1%81%D1%82_%D0%BF_%D0%B4%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%BA%D0%B8_2020_151%D0%BC_%20%D0%90%D1%80%D0%B8%D1%8F.PDF)». Ця інформація відноситься до підкритерію 1.2, але наданий лист не містить дати його написання, що не є переконливим доказом отримання до моменту затвердження ОП. Окрім того, як вже було зазначено, ОПП 2018-2019 н.р. містила ОК ВК-10 «CAD/CAM системи».

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Зауваженням попередньої акредитації була недоцільність двох видів практики майже з єдиними цілями та змістом. В оновленій ОПП передбачено один вид практики - науково-дослідна, проте, як і раніше, вона складається з двох модулів: в першому та третьому семестрах. В РП НДП не наведена різниця та вимоги до НДП в 1 та 3 семестрах, відсутній порядок організації, керівництво, структура та оформлення звітів. Зміст робочої програми НДП практики містить багато суперечливих моментів: - предметом НДП, зокрема є «визначати структуру та логіку курсового проекту з дисципліни «Цифрові системи керування і обробки інформації» та майбутньої магістерської роботи»; - у якості мети зазначено: «Мета викладання дисципліни є формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей в сфері автоматизації виробництва» при цьому сама ОПП не містить поділу ПК за такою класифікацією; - як завдання дисципліни зазначено: характеристики базового виробництва (відділу, цеху), його структури...; вивчення структури і організації підприємств, питань економіки, планування і управління виробництвом; ознайомлення з питаннями визначення резервів виробництва в основних і допоміжних цехах, системою матеріального стимулювання...; ознайомлення з основними техніко-економічними розрахунками собівартості продукції..., що за змістом відповідають виробничий а не НДП; - «передумовами для вивчення дисципліни є складання фахового вступного випробування, вивчення дисциплін циклу професійної підготовки», що не відповідає структурно-логічній схемі підготовки в ОПП. Відповідно до цієї схеми відсутній зв'язок НДП з курсовим проектом з дисципліни «Цифрові системи керування і обробки інформації»; - ПРН, які відповідно до РП повинні сформулювати НДП, по-перше, виглядають занадто масштабно, зокрема «студент здатний генерувати нові ідеї та вміти обґрунтовувати нові інноваційні проекти та просувати їх на ринку», «студент здатний проводити обґрунтування та оцінювання інноваційних проектів, знання методик просування їх на ринку, вміння виконувати економетричну та наукометричну оцінки», по-друге, не корелюються з ПРН, що визначені в ОПП; - НДП містить розділ «ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ», в якому наведено розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темам. Наведена тематика лекційних занять, зазначено, що лекції проводять керівник практики від підприємства чи фахівці базового цеху (відділу). Це взагалі не відповідає змісту практичної підготовки. - в наведених критеріях оцінювання 60 балів виділено на поточний контроль, 40 на захист звіту, що ставить питання можливості оцінювання поточної активності, якщо здобувачі перебувають на підприємстві; - наведена в підрозділі 7.2 Основна література, викликає питання, щодо відповідності, актуальності та доцільності саме цих джерел. Відповідно до ВСО, в цьому пункті наведена інформація, що студенти задіяні у програмі „3-2-1”, проте ЕГ встановила, що дані про програму 3-2-1 відносяться до навчання за освітнім ступенем бакалавра та не є коректними для даної ОПП.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У частині контингенту та форм навчання є невідповідність в поданій інформації, яку не прояснила ЕГ, а саме – відповідно до відомостей самооцінювання, набір на ОП у 2020 р. склав 7 осіб з них 5 на денній формі навчання, у 2019 р відповідно 21 та 17. Заочна форма навчання не декларується, хоча відповідно до публічної інформації (<https://vstup.edbo.gov.ua/offer/677576/>) набір на заочну форму оголошується та в поточному році на бюджетну форму навчання зараховано 2 здобувача. Навчальні плани заочної форми навчання не завантажені в систему та відсутні на сайті кафедри (Додаток В). Навчальний план заочної форми навчання на 2018-2019 н.р. (<http://surl.li/hbdg>) наведено на сторінці центру заочної та дистанційної освіти (<http://www.dgma.donetsk.ua/navchalni-plani-zaочно-distsiynoyi-formi-navchannya.html>), проте він не відповідає вимогам законодавства, оскільки вибіркова частина складає лише 9 кредитів з 90. План підписано завідувачем кафедри АВІП Клименко Г.П. Питання заочної форми суперечливо представлено в робочих програмах дисциплін (хоча дисципліни є в плані заочної форми навчання), більшість з них передбачають заочну форму навчання, проте в програмі та структурі навчальної дисципліни наведена інформація, щодо кількості годин лише для денної форми навчання, за винятком дисциплін «Охорона праці в галузі та цивільний захист», «Моделювання складних систем», «Технологія обчислювального інтелекту» які містять інформацію також і за заочною формою навчання (ці дисципліни забезпечують штатні викладачі інших кафедр).

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Як підтвердження факту оновлення змісту дисциплін за результатами проходження викладачами стажування на провідних підприємствах м. Краматорськ, на запит ЕГ через систему НА, були надані сертифікати про проходження стажування на підприємствах викладачів Разживіна А.В. та Лютої А.В., хоча відповідно до відомостей самооцінювання, доцент Люта А.В. не залучена до викладання нормативних дисциплін даної ОПІ, а доцент Разживін А.В. залучений до викладання нормативних дисциплін даної ОПІ лише з 2020-2021 н.р. (порівняно з даними попередньої акредитації).

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Як підтвердження інтернаціоналізації діяльності, наведено інформацію, що з 2017 р викладачі кафедри приймають участь у виконанні проекту у рамках договору Erasmus+BIOART DSEA, BioArt – Інноваційна мультидисциплінарна навчальна програма з розробки штучних імплантатів для біоінженерних спеціальностей (доценти Суботін О.В.,

Разживін О.В.). Проте, інформація про участь у даному проекті доцента Разживіна О.В. не підтверджена, зокрема, і у пункті 5 ліцензійних вимог - Участь у міжнародних наукових проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання "суддя міжнародної категорії", які подані у таблиці 2 відомостей самооцінювання, і на сайті закладу (<http://www.dgma.donetsk.ua/komanda-proektu.html>). Доцент Суботін О.В. не викладає нормативні дисципліни на цій ОПП, тому інформація в відомостях самооцінювання по викладачу відсутня. Відсутня інформація, що викладачі або здобувачі пройшли стажування у рамках проекту, або які конкретно результати виконання проекту мали вплив на дану ОПП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Як методичне забезпечення підсумкової атестації, в систему завантажено силабус кваліфікаційної роботи магістра. Аналіз змісту викликає питання доречності такої форми саме для підсумкової атестації, особливо враховуючи факт, що це єдиний силабус для всіх ОК. Незрозумілим є доцільність поєднання в даному документі англомовних термінів для позначення підрозділів (CourseDescription, LearningObjectives, LearningResources, AssessmentsandGradingPolicies, CourseSchedule) оскільки вони відсутні в ОПП. Підрозділ CoursePolicies містить перелік англомовних термінів з їх поясненням (Attendance &Participation: у разі відсутності під час проміжного контролю ходу виконання кваліфікаційної роботи, магістрант має здати контроль керівникові під час консультації; Academic Integrity &Collaboration: звертаючись за допомогою під час опрацювання індивідуальних досліджень, студент має вміти самостійно представляти отримані результати... та інші.), що взагалі викликає питання доцільності та узгодженості з ОПП. В підрозділі Course analysis наведено, що «Якість викладання дисциплін контролюється анонімним он-лайн-опитуванням студентів. Вивчається думка здобувачів вищої освіти відносно якості викладання дисциплін. Необхідно оцінити вказані якості за шкалою: 1 бал – якість відсутня; 2 бали – якість проявляється зрідка...». Взагалі структура даного документу розрахована на опис навчальної дисципліни, не містить жодної інформації щодо тематики, структури кваліфікаційної роботи, вимог до її оформлення. Як методичне забезпечення підготовки КР, наведено Положення про підготовку і захист кваліфікаційних робіт магістрів за спеціальністю 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» / Укладач: Сердюк О.О., 2018 р. –назва не відповідає, оскільки оригінал включає ще спеціальність 123 «Комп'ютерна інженерія» (<http://surl.li/hawx>) та Положення про оцінку якості дипломного проектування та державної атестації (<http://surl.li/haww>). За результатами попередньої акредитації закладу було надані зауваження, щодо змісту цих документів. Оскільки заклад не прийняв їх до уваги, змушені їх продублювати. Дуже складна структура оцінювання якості кваліфікаційних робіт магістрів з застосуванням кваліметричного підходу (експертна комісія у складі 7-12 осіб, оцінювання за 18 показниками) викликає сумніви та підтвердження використання саме цієї методики. Є протиріччя по тексту (5-бальне, 10-бальне, 100-бальне оцінювання). Положення про підготовку та захист кваліфікаційних робіт магістрів за спеціальністю: 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», 123 «Комп'ютерна інженерія» не враховую специфіку кожної спеціальності, не надає інформаційного супроводу, щодо конкретного змісту роботи. Не містить зв'язку з попереднім положенням, результати захисту визначаються оцінкою «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно».

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В силабусі кваліфікаційної роботи магістра питання академічної доброчесності наведено в переліку програмних компетентностей, які магістрант має здобути під час навчання, зокрема «Усвідомлення етичних та юридичних

проблем використання інформаційних ресурсів, знання основ мережевого етикету» та зазначено, що керівник кваліфікаційної роботи магістра оцінює унікальність роботи. В «Положенні про оцінку якості дипломного проектування та державної атестації студентів кафедри АВП» (<http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/avp/metod/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%9A%D0%A0%D0%9C-123-151.pdf>) взагалі відсутні такі поняття як, плагіат, унікальність, академдоброчесність. Низький рівень роботи щодо здійснення заходів для популяризації академічної доброчесності відзначила і ЕГ. Відповідно до звіту ЕГ, у ДДМА є відповідальний за дотримання академічної доброчесності, проте під час зустрічі він оголосив, що почав займати цю посаду за два тижні тому до часу проведення акредитації ОП. Перевірка на антиплагіат здійснюється за допомогою лише безкоштовних програмних засобів як Advego Plagiatus, Etxt Antiplagiat, Anti-Plagiarism. Ці фактори свідчать, що ЗВО та група забезпечення спеціальності недостатньо уваги приділяє принципам академдоброчесності та їх поширенню серед здобувачів.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

На запит ЕГ, як підтвердження цього критерію, закладом надані плани роботи філій на ПАТ «НКМЗ» та ПАТ «ЕМСС» за минулий навчальний рік. Оскільки ця інформація не опублікована на сайті закладу, ЕГ не мала можливості порівняти їх з попередніми даними. Проте ГЕР має доступ до матеріалів акредитаційної справи А-19-0089-191. До відомостей самооцінювання А-19-0089-191 були надані плани роботи філій на 2018-2019 н.р. Як вже було зазначено в підкритерії 1.2. документи містять абсолютні однакові печатки та підписи (додаток А), що свідчить про велику ймовірність недостовірної інформації.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених

освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У відповідь на зауваження ЕГ, під час експертизи група забезпечення розробила проєкт ОПП відповідно до стандарту (<http://surl.li/grnq>). На сайті кафедри (<http://www.dgma.donetsk.ua/proekt-osvitnoyi-programi-avp.html>) і закладу (<http://www.dgma.donetsk.ua/19-05-2020-555-obgovorenniya-osvitnih-program.html>) для обговорення представлені всі діючі ОП, проте «ОПП_Magistr_151_2020 проєкт АВП (відповідно стандарту)» (<http://surl.li/grnq>), це єдиний проєкт, який затверджено рішенням Вченої Ради ДДМА (протокол № 3 від 2.11.2020 р.). Відповідно до Положення про порядок розроблення та реалізації освітніх програм ДДМА (<http://surl.li/gqtz>), Вчена рада ДДМА затверджує остаточну версію ОП, що викликає неоднозначність - чи будуть внесені зміни до проєкту ОПП, чи він залишиться в такому вигляді. Неоднозначність для стейкхолдерів може викликати і наявність для обговорення двох версій проєкту ОПП – діючої та розробленої під час акредитації. ЕГ встановила, що гаранта ОП, згідно зауважень попередньої акредитації, було змінено Наказом ректора №94 від 28 вересня 2020 р. Це виглядає як спроба ЗВО в останній момент перед поданням заяви на проходження повторної акредитації виправити один з недоліків. Отже якість діючої версії ОПП 2020 р., затвердженої 28.05.2020 р., та всіх робочих програм (протокол № 10 від 22.06.2020 р. засідання кафедри АВП) залишились під питанням, оскільки в цей час керівником групи забезпечення залишався завідувач кафедри Фізикої проф. Тулупенко В.М., який є фахівцем в сфері твердотільної електроніки. Фактор негативного впливу нечасної заміни гаранта ОП на зміст та якість ОПП, підкреслив і сам заклад, пояснивши, що за короткий термін новий гарант не зміг змістовно переглянути ОПП.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Як підтвердження того, що позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми, наведений факт звернення здобувачів у березні 2020 р. до гаранта Разживіна О.В. (про це вже згадувалося в Критерії 1.2.). Проте, відповідно до ОПП, у березні 2020 р. головою проєктної групи та гарантом був Тулупенко В.М. Відповідно до пункту 8.1 звіту ЕГ, гаранта ОП було змінено Наказом ректора №94 лише 28 вересня 2020 р. Наведена на запит ЕГ

анкета, яка використовуються у ДДМА включає узагальнені питання та не передбачає внесення пропозицій здобувачів. Що свідчить, про те, що здобувачі слабо залучаються до процесу періодичного перегляду ОП.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Одним із зауваженням попередньої акредитації, було відсутність обґрунтування, яким чином інтереси та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП. Замість цього, в якості відгуків роботодавців були наведено плани роботи філії кафедри на 2018-2019 навчальний рік в ЗАО НКМЗ та ОАО «Энергомашспецсталь» (наведені російською мовою). На запит ЕГ через систему НА, під час повторної акредитації, продемонструвати документи щодо системного залучення роботодавців до формування та перегляду ОП, знов надані плани роботи філій кафедри АВП на ПАТ НКМЗ та "Енергомашспецсталь". Але, плани 2018-2019 н.р. та 2019-2020 н.р., хоча і перекладені на українську мову, майже однакові та містять абсолютно однакові печатки та підписи (додаток А). Як врахування пропозицій роботодавців, наведено приклад, який також розглянуто в Критерії 1.2 – на запит роботодавців в ОП було введено ОК «CAD/CAM системи» та «Аналіз, синтез та оптимізація інформаційних мереж» в якості варіативних компонентів, проте попередня версія ОПП 2018-2019 н.р. містила такі самі ОК. Оскільки на сайті закладу відсутні попередні версії ОПП, це виглядає як неодноразова спроба ввести в оману ЕГ, надаючи завідомо некоректні дані, що є порушенням у контексті Критерію 8. Інших документальних підтверджень врахування пропозицій стейкхолдерів надано не було. Рекомендація ЕГ, щодо залучення представників роботодавців до перегляду ОП є доцільною, проте не у складі групи забезпечення спеціальності.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ зазначає, що зауваження, які було висловлено під час попередньої акредитації ОП враховано при останньому перегляді освітньої програми, проте не всі рекомендації, що надані ГЕР, були розглянуті, зокрема: Критерій 1. Врахування побажань роботодавців при перегляді ОП – надані документи містять некоректні дані (Додаток А), розглянуто в критерії 1.2. Критерій 2. Перегляд ПК та ПРН для уточнення та виключення дублювання, перегляд матриць – і діюча ОПП 2020 р. і проєкт відповідно до стандарту, містять багато неусунених помилок, розкрито в критерії 2.2. Застаріла література в робочих програмах освітніх компонентів – ЕГ зазначає, що оновлення наведеної в робочих програмах освітніх компонентів було незначним. Зауваження до організації практичної підготовки – розкрито в критерії 2.4. Критерій 4. На сайті кафедри наведено неповну інформацію про освітні компоненти, багато матеріалів наведено російською мовою – ЕГ відмітила, що частина методичних і нормативних матеріалів викладена не на державній мові, що не відповідає закону України «Про освіту» ст. 48 п. 1 - “Мовою освітнього процесу в закладах вищої освіти є державна мова”. Критерій 5. Практична реалізація елементів положення «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у навчальній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу у ДДМА» виконується не повністю – розкрито в критерії 5.4. Критерій 6. Зміна гаранта освітньої програми – зроблено після розробки та затвердження ОПП 2020 р. та затвердження всіх робочих програм. Не підтверджена здатність випускової кафедри АВП до одночасної підготовки за декількома ОП – ситуація змінилася не суттєво, оскільки до викладання нормативних дисциплін з 2020-2021 н.р. залучені штатні викладачі інших кафедр - Єнікеев О.Ф. (Завідувач кафедри «Інтелектуальні системи прийняття рішень») - Моделювання складних систем, Сагайда П.І. (професор кафедри «Комп'ютерні інформаційні технології») - Технологія обчислювального інтелекту, Тулупенко В.М. (Завідувач кафедри «Фізика») - Методологія і організація наукових досліджень. Критерій 8. Проведення анкетування здобувачів вищої освіти та врахування результатів цього анкетування – відповідно до поданих даних, анкетування проведено 6-9 жовтня 2020 р. (після затвердження і ОПП, і навчального плану, і робочих програм) відсутні дані про врахування результатів анкетування.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На сайті закладу розміщена неактуальна версія Статуту ДДМА <http://www.dgma.donetsk.ua/docs/sertificaty/statut.pdf>, оскільки його затверджено у серпні 2013 року, при цьому закони України Про вищу освіту прийнято у 2014 р., а Про освіту – в 2017 р.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Як вже було зазначено в критерії 8, на сайті і кафедри (<http://www.dgma.donetsk.ua/proekt-osvitnoyi-programi-avp.html>) і закладу (<http://www.dgma.donetsk.ua/19-05-2020-555-obgovorenniya-osvitnih-program.html>) для обговорення представлені всі діючі ОП, проте «ОПП_Магістр_151_2020 проєкт АВП (відповідно стандарту)», це єдиний проєкт, який затверджено рішенням Вченої Ради ДДМА (протокол № 3 від 2.11.2020 р.), що викликає неоднозначність чи будуть внесені зміни, чи він залишиться в такому вигляді. Неоднозначність для стейкхолдерів може викликати і наявність для обговорення двох версій проєкту ОПП – діючої та розробленої на зауваження ЕГ під час акредитації.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Відповідно до відомостей самооцінювання заочна форма навчання не декларується, хоча відповідно до публічної інформації (<https://vstup.edbo.gov.ua/offer/677576/>) набір на заочну форму оголошується та в поточному році на бюджетну форму навчання зараховано 2 здобувача. Навчальні плани заочної форми навчання не завантажені в систему та відсутні на сайті кафедри (Додаток В). Навчальний план заочної форми навчання на 2018-2019 н.р. (<http://surl.li/hbdg>) наведено на сторінці центру заочної та дистанційної освіти (<http://www.dgma.donetsk.ua/navchalni-plani-zaочно-distantsiynoyi-formi-navchannya.html>), проте він не відповідає вимогам законодавства, оскільки вибіркова частина складає лише 9 кредитів з 90.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Доопрацювати Проект ОПП згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 151 “Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології” для другого (магістерського) рівня, врахувати всі зауваження. 2. Активізувати процедуру врахування інтересів та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів) під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП. 3. Звернути увагу на необхідність більш ретельного врахування тенденцій розвитку спеціальності та діючої нормативної бази. 4. Внести зміни до освітньої програми: згідно із Постановою КМУ від 25.06.2020 №519 магістерський рівень відповідає 7-му рівню НРК, проте в наявній освітній програмі зазначено відповідність 8-му рівню НРК України.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Групі забезпечення провести детальний аналіз програмних компетентностей та результатів навчання для виключення дублювання та фокусування на предметній галузі ОПП. При перегляді ОПП рекомендуємо використовувати Методичні рекомендації щодо опису освітньої програми в контексті нових стандартів вищої освіти (<https://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html?download=285:metodychni-rekomendatsii-shchodo-opysu-osvitnoi-prohramy-v-konteksti-novykh-standartiv-vyshchoi-osvity>) та Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/proekty%20standartiv%20vishcha%20osvita/1648.pdf). 2. виправити помилки в структурно-логічній схемі, які наведені в підкритерії 2.2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Посилити роботу ЗВО щодо забезпечення академічної мобільності здобувачів та стимулювання їх активності. 2. Приділити увагу популяризації можливостей визнання результатів неформальної освіти. Для мотивації та обізнаності здобувачів, щодо таких можливостей, рекомендуємо включати перелік можливих курсів, сертифікацій до сілабусів дисциплін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Переглянути зміст анкет, та додати до них відкриті питання, що дозволить враховувати думку здобувачів щодо провадження освітнього процесу. 2. Проаналізувати та оновити застарілу літературу, що рекомендується у робочих програмах освітніх компонент.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Впровадити практику зберігання повнотекстових версій кваліфікаційних робіт в репозитарії ДДМА. 2. Провести роботу, щодо здійснення заходів для популяризації академічної доброчесності. 3. Розглянути можливість придбання ліцензійного програмного забезпечення для централізованої перевірки на наявність плагіату.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Оновити Положення про атестацію співробітників ДДМА, Положення про трудове змагання співробітників і підрозділів ДДМА, Методику розподілу премії за підсумками трудового змагання у ДДМА та інші документи, які зазначила ЕГ. 2. Забезпечити умови для професійного розвитку викладачів, зокрема через проходження міжнародних стажувань, участі у виконанні міжнародних проєктів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Перевірити опубліковане методичне забезпечення на відповідність його викладенню державною мовою. 2. Оновлювати матеріальну базу випускової кафедри сучасними технічними засобами автоматизації.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Запровадити активні форми взаємодії зі здобувачами та роботодавцями під час залучення до процедур забезпечення якості освітньої програми. 2. Переглянути зміст анкет, та додати до них відкриті питання, що дозволить враховувати думку здобувачів щодо провадження освітнього процесу. 3. Доопрацювати Проект програми (який було розроблено та оприлюднено на сайті ДДМА під час проведення акредитаційної експертизи).

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Оприлюднювати історію пропозицій стейкхолдерів та змін до освітньої програми, результати анкетування. 2. Переглянути існуючу систему забезпечення публічності та доступності інформації в ЗВО, забезпечити роботу зручних механізмів внесення пропозицій стосовно ОП, контролювати процес оновлення інформації.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до проекту ГЕР ДДМА 2020.pdf</i>	p1QAGUBQanHkwsnL85xv/UUFuUd8A7nCyhbgF4V AHuo=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ФИЛИПЕНКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ